

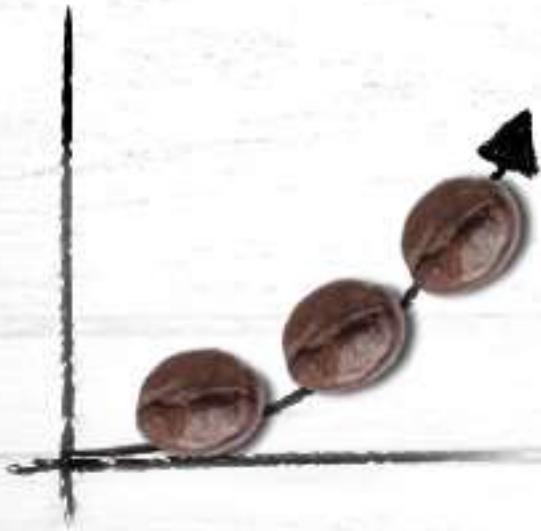
EGAP – podporujeme český vývoz

Ing. David Havlíček, Ph.D.

9.5.2017

Státní podpora vývozu

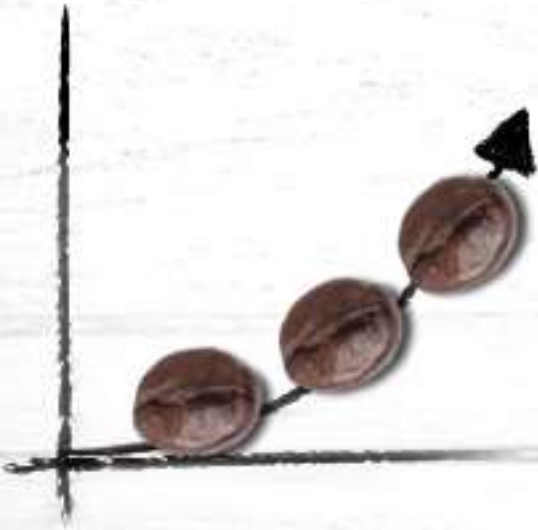

- Instituce na podporu exportu (tzv. Export Credit Agencies – ECAs) mají v dnešní době **téměř všechny vyspělé země**.
- Podpora mívá ve většině případů formu **pojišťování rizik souvisejících s vývozem, poskytování vývozních úvěrů a/nebo dorovnávání úrokových rozdílů** (úvěr je poskytnutý za fixní úrok a stát dorovnává úrok na základě aktuálních floatových sazeb).
- V ČR existují všechny tři výše zmíněné formy podpory exportu.

Forma podpory	Zajišťuje
Pojišťování vývozních rizik	Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. (EGAP)
Poskytování vývozních úvěrů	Česká exportní banka, a.s. (ČEB)
Dorovnávání úrokových rozdílů	Interest make-up scheme (IMU) – spolupráce ČEB, EGAP, MF

Co je to EGAP?

- Exportní garanční a pojišťovací společnost, a. s. (EGAP)
  - Vznikla v roce **1992**
  - Pojistila vývoz do více než **100 zemí světa**, a to v hodnotě přes **795 miliard Kč**
  - Vlastníkem je stát, zastoupen ministerstvy financí (40 %), průmyslu (36 %), zemědělství (12 %) a zahraničních věcí (12 %)
- EGAP je úvěrová pojišťovna se zaměřením na tržně nepojistitelná politická a komerční rizika spojená s financováním vývozu zboží, služeb a investic z České republiky.

Co pojišťujeme

**Komerčně pojistitelné
země**

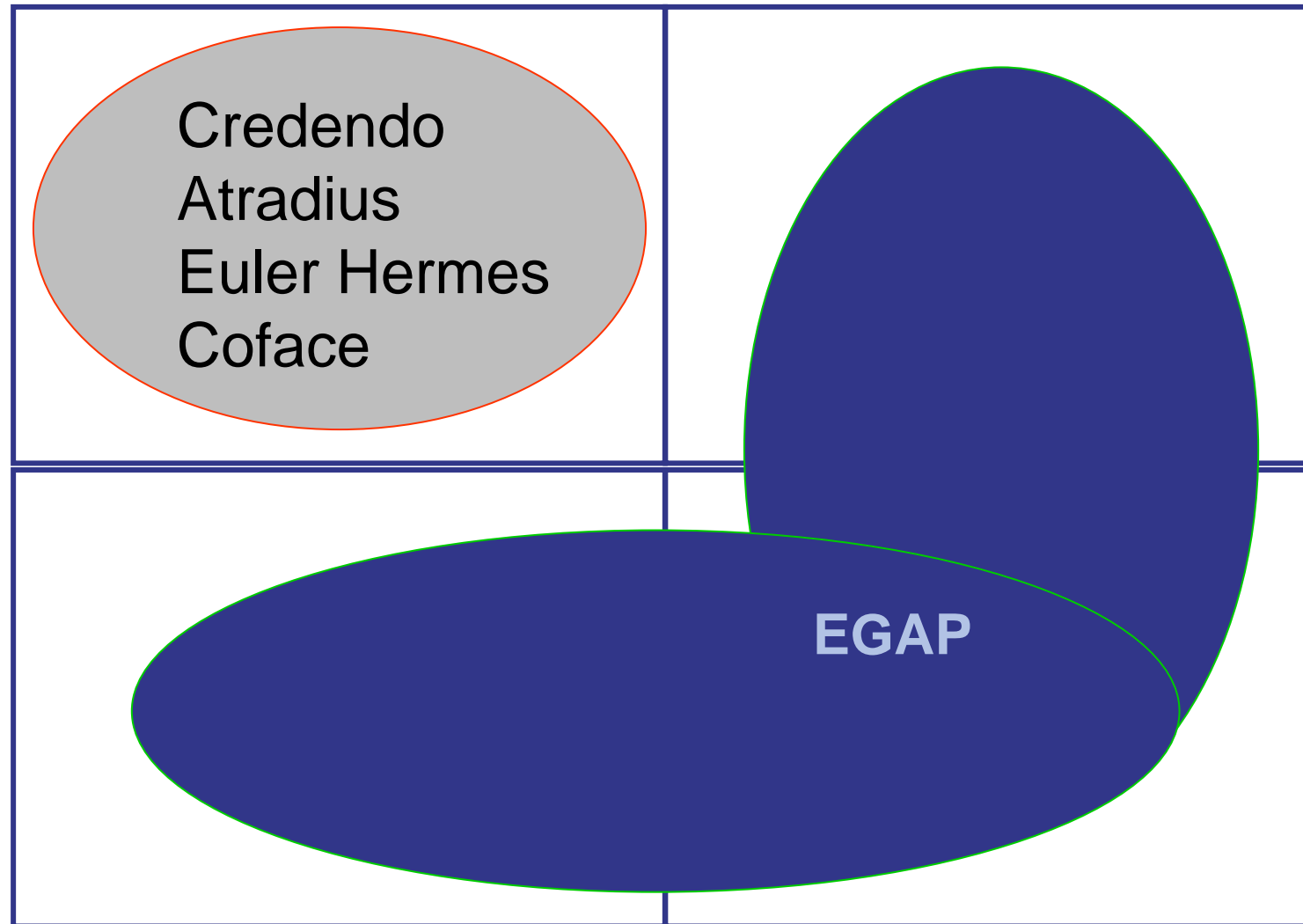
**Komerčně nepojistitelné
(rizikové) země**

Krátkodobé úvěry

Credendo
Atradius
Euler Hermes
Coface

**Středně- a dlouhodobé
úvěry**

EGAP

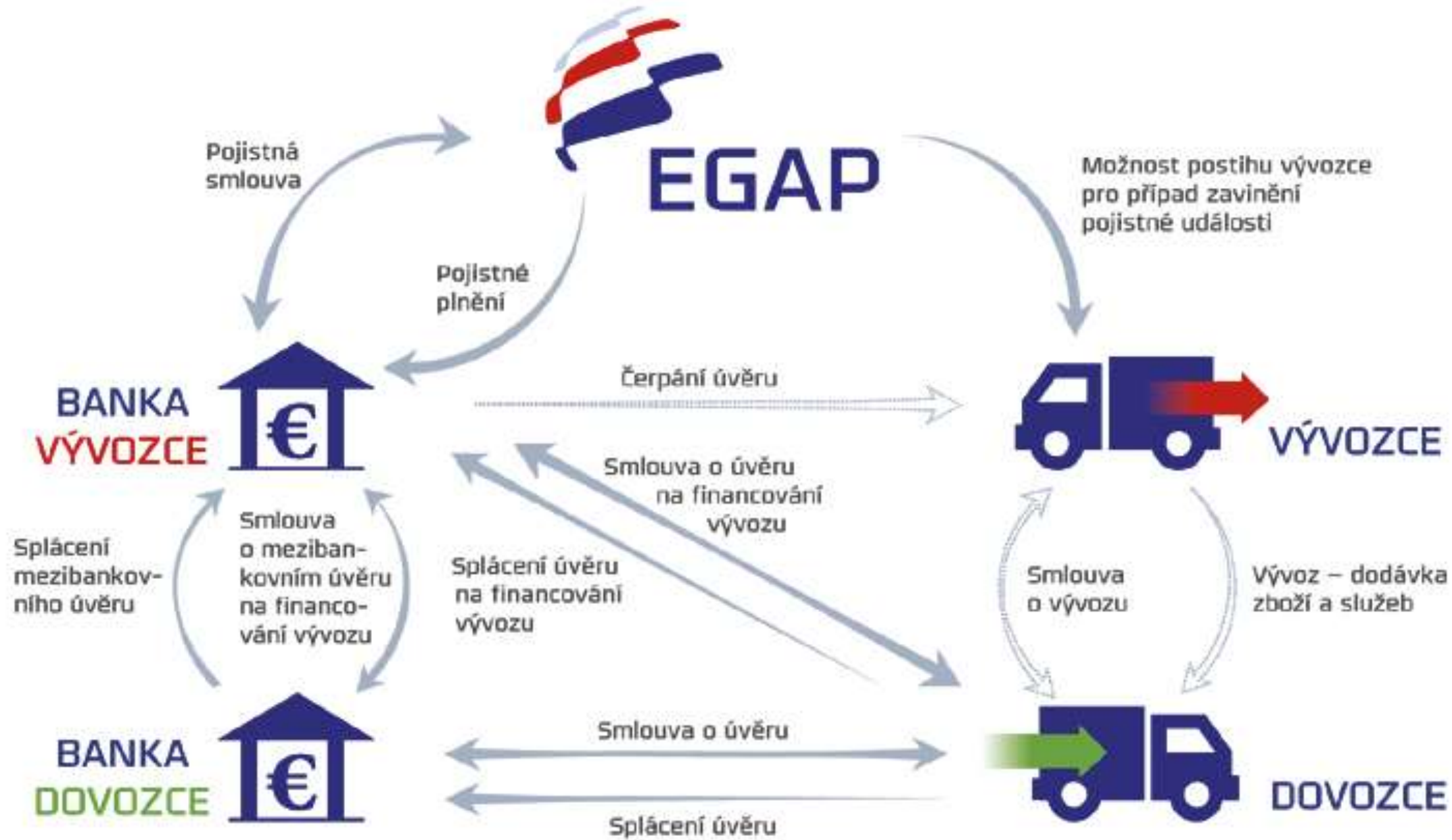

Přehled produktů EGAP

- B** Pojištění krátkodobého vývozního dodavatelského úvěru [▶](#)
- Bf** Pojištění bankou financovaného krátkodobého vývozního dodavatelského úvěru [▶](#)
- C** Pojištění střednědobého a dlouhodobého vývozního dodavatelského úvěru [▶](#)
- Cf** Pojištění bankou financovaného střednědobého a dlouhodobého vývozního dodavatelského úvěru [▶](#)
- D** Pojištění vývozního odběratelského úvěru [▶](#)
- E** Pojištění potvrzeného akreditivu [▶](#)
- F** Pojištění úvěru na předexportní financování [▶](#)
- I** Pojištění investic českých právnických osob v zahraničí [▶](#)
- If** Pojištění úvěru na financování investic českých právnických osob v zahraničí [▶](#)
- V** Pojištění proti riziku nemožnosti plnění smlouvy o vývozu [▶](#)
- Z** Pojištění bankovní záruky vystavené v souvislosti se získáním nebo plněním smlouvy o vývozu [▶](#)

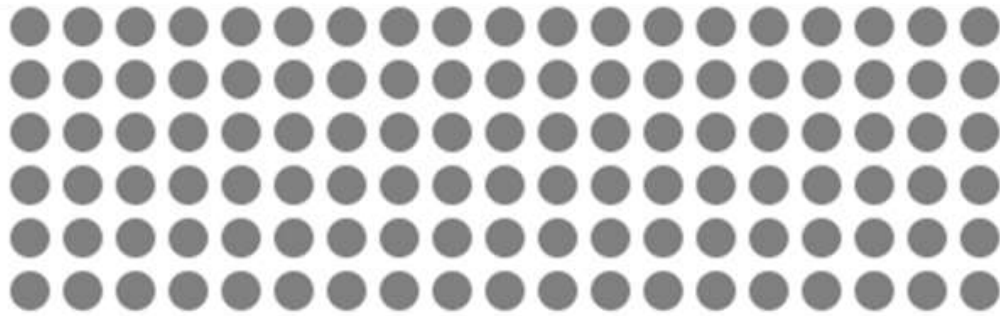
Schéma pojištění vývozního odběratelského úvěru (produkt D)

V případě přímého odběratelského úvěru není banka dovozce zapojena
V případě nepřímého odběratelského úvěru je banka dovozce zapojena

Přínosy EGAP do české ekonomiky

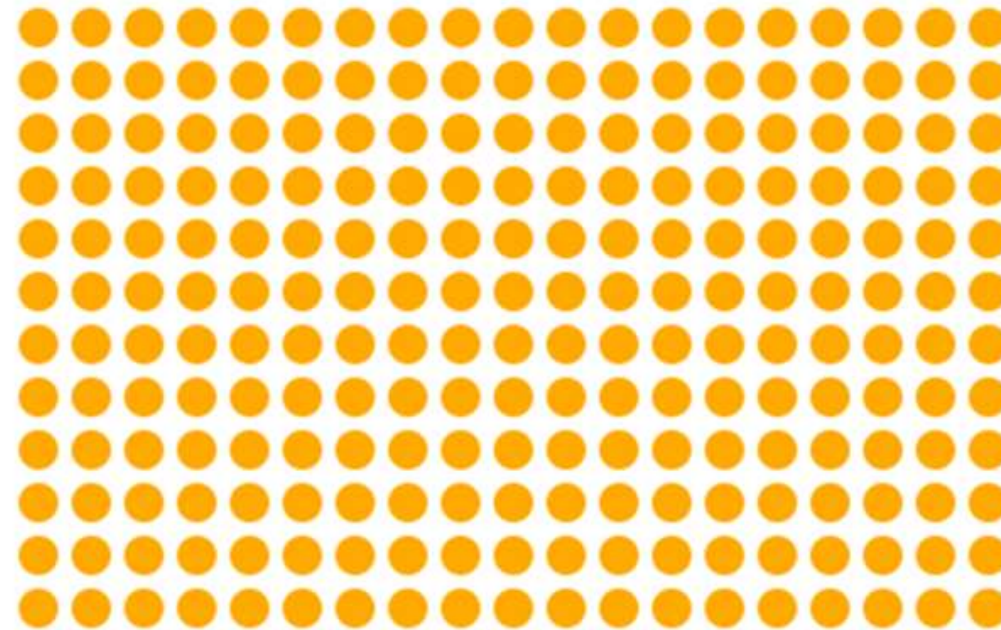

1 billion in EGAP's capital

1 billion CZK in EGAP capital
= 2.2 bln. CZK for economy in 10 years (1.7 bln. netto)
= 1750 jobs
1 CZK in state supported export
= 0.32 CZK in additional export (2x more than in Germany)

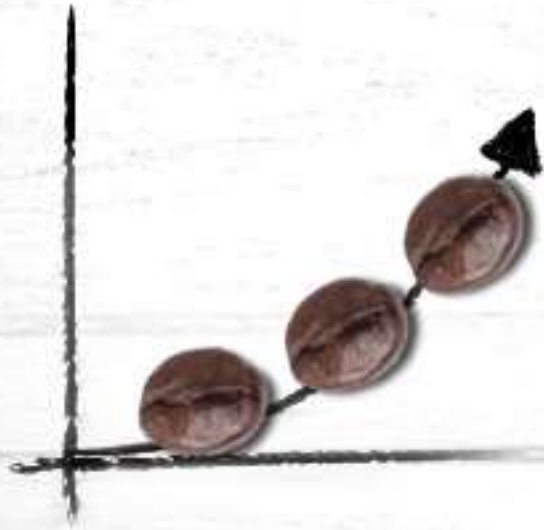
1743 new jobs

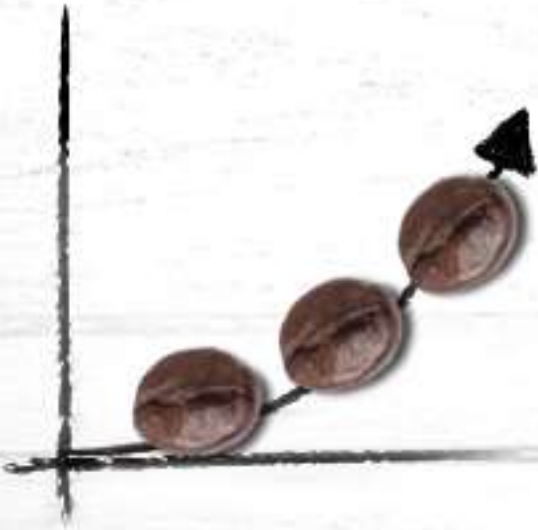
2.2 billion CZK for Czech economy in 10 years

Jakými pravidly se EGAP řídí

Konsensus OECD

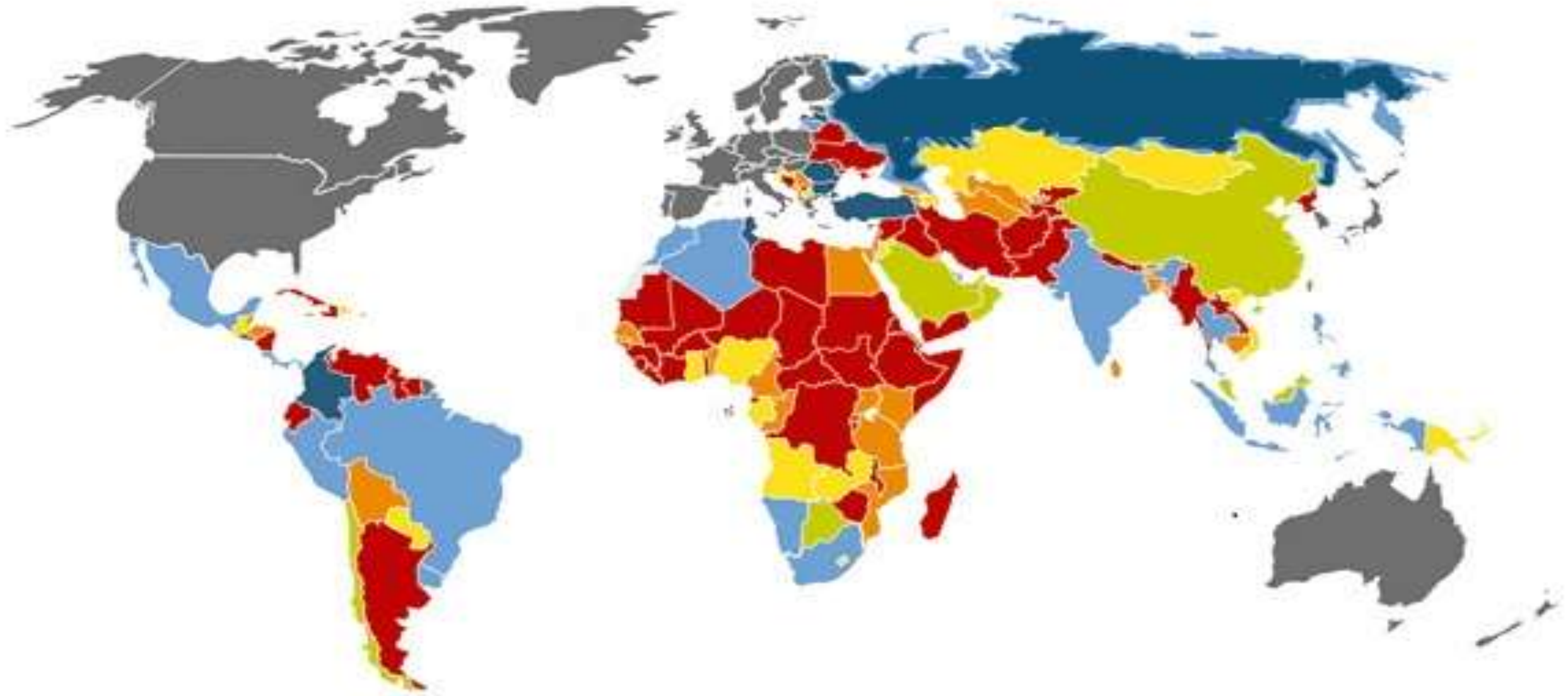
- Arrangement on Officially Supported Export Credits
- Členové konsenzu:
  - Austrálie
  - Kanada
  - EU
  - Japonsko
  - Nový Zéland
  - Norsko
  - Korea
  - Švýcarsko
  - US
- Konsenzus OECD je pro členy EU závazný.

- Ustanovení Konsenzu OECD se vztahují na oficiálně podporované vývozní úvěry s dobou splatnosti nad dva roky.
- Konsenzus reguluje následující oblasti:
  - Minimální výše **akontace** (15 %)
  - Maximální procento **místních nákladů** (30 %)
  - **Maximální dobu splatnosti** pro různé skupiny zemí a sektorů
  - Pravidla splácení
  - Minimální úrokové sazby (CIRR)
  - **Minimální pojistné sazby**
- Kromě toho, Konsenzus stanovuje zvláštní pravidla pro projektové financování, obnovitelné zdroje energie, železniční projekty a nově omezuje financování uhelných elektráren.

Klasifikace rizik v jednotlivých zemích dle OECD

CCa 0

Market prices

CCa 1

Low risk

CCa 2

CCa 3

CCa 4

Middle risk

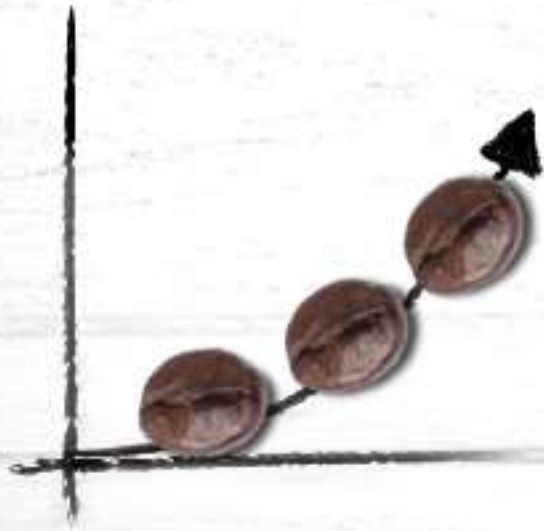
CCa 5

CCa 6

CCa 7

High risk

Zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou

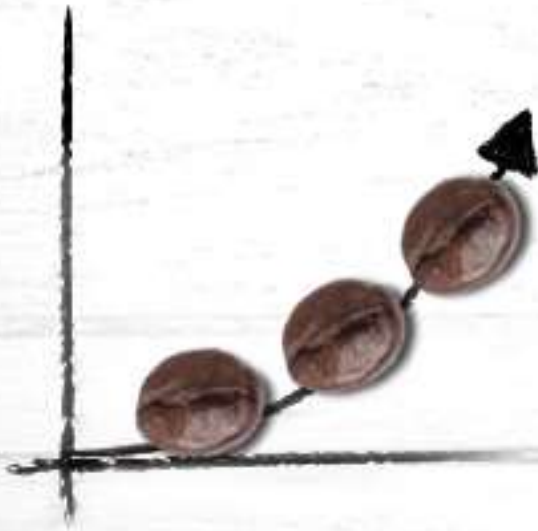

- **Zákon č. 58/1995 Sb.** upravuje státní podporu vývozu poskytovanou formou pojištění vývozních úvěrových rizik, podpořeného financování a dorovnávání úrokových rozdílů (regulace EGAP, ČEB a IMU).
- EGAP podléhá **zákonu o pojišťovnictví a dohledu ČNB** s výjimkami stanovenými v zákoně č. 58/1995 Sb. Výjimky se týkají převážně kapitálových požadavků, které jsou pro EGAP s ohledem na státní záruku za jeho závazky sníženy. V roce 2020 musí EGAP krýt 30 % solventnostního kapitálového požadavku, zbytek kapitálového požadavku je pokryt státní zárukou.

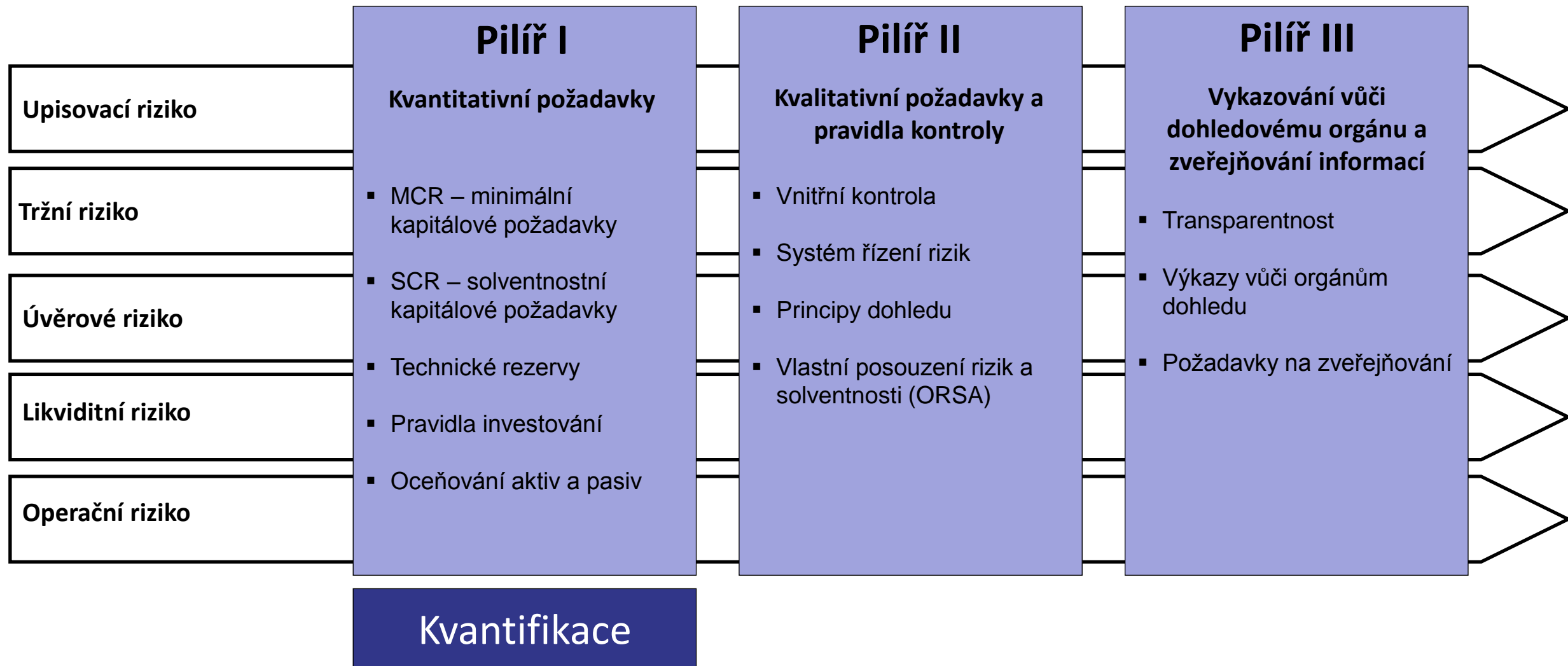

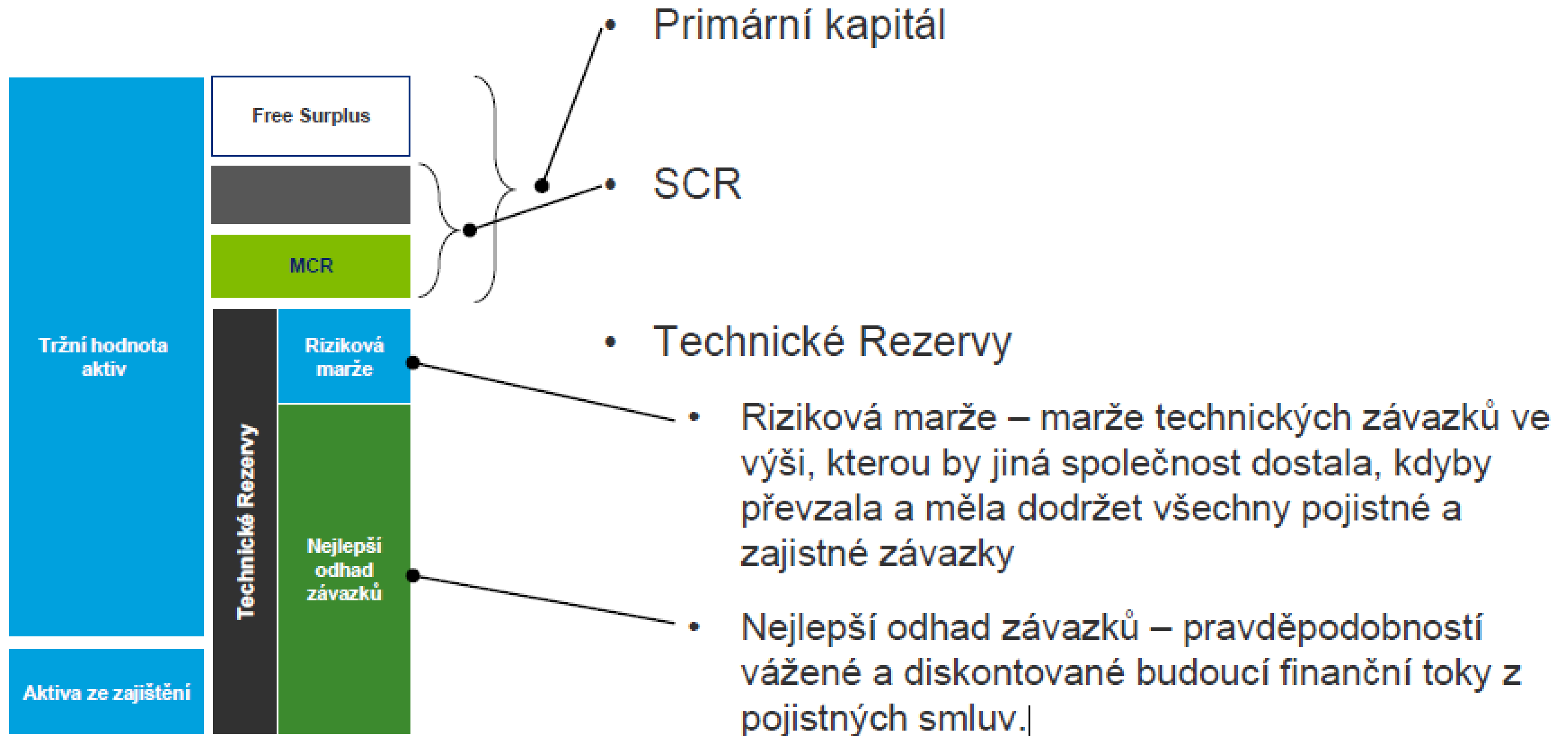
Zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví – Solvency II

Solventnost II

- **SCR** (solventnostní kapitálový požadavek) odpovídá hodnotě v riziku primárního kapitálu pojišťovny na hladině spolehlivosti 99,5 % a v časovém horizontu 1 roku. (§74 odst. 3 zákona č. 277/2009 Sb.)
- **MCR** (minimální kapitálový požadavek) odpovídá té výši použitelného primárního kapitálu, pod níž by pojištníci a oprávněné osoby byli vystaveni nepřijatelné úrovni rizika, pokud by pojišťovna pokračovala ve své činnosti. (§79 odst. 1 zákona č. 277/2009 Sb.)

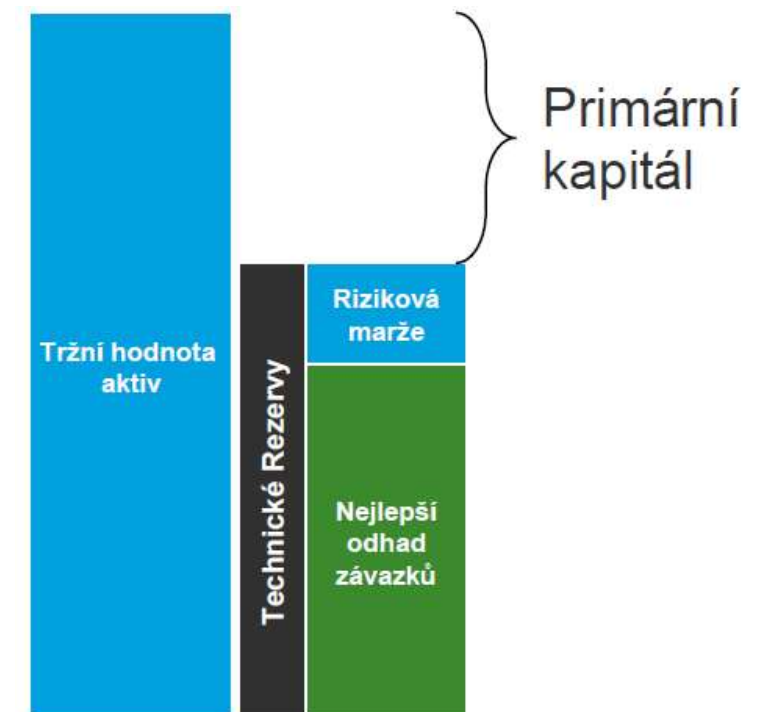

Vývoj kapitálového požadavku EGAP (KP EGAP) dle zákona č. 58/1995 Sb.

rok (k 31. 12.)	2016	2017	2018	2019	2020
Procentuální výše kapitálového požadavku z hodnoty SCR dle zákona č. 58/1995 Sb.	12,5 %	25 %	26,67 %	28,33 %	30 %
MCR dle zákona č. 58/1995 Sb. stanoven procentem ze SCR	12,5 %	25 %	25 % - 30 %	25 % - 30 %	25 % - 30 %
KP EGAP stanoven procentem ze SCR	12,5 %	25 %	26,67 % - 30 %	28,33 % - 30 %	30 %

- Dopočet do 100 % SCR je nahrazen státní zárukou (tzv. doplňkovým kapitálem).
- Primární kapitál (hodnota aktiv nad závazky) na krytí KP EGAP musí být kategorie Tier 1, tj. nejkvalitnější kapitál.

- Pojišťovna musí mít
  - účinný řídicí a kontrolní systém, který zajišťuje řádné a obezřetné řízení její činnosti
  - transparentní organizační strukturu s jasným oddělením povinností a účinným systémem pro zajištění předávání informací
  - minimálně níže uvedené klíčové funkce s písemnými koncepcemi:
    - Řízení rizik
    - Kontrola zajišťování shody s předpisy (compliance)
    - Vnitřní audit
    - Pojistněmatematická funkce
  - zaveden proces vlastního posouzení rizik a solventnosti s výhledem do budoucna (ORSA proces)
- Osoby, které skutečně řídí pojišťovnu nebo mají klíčové funkce, musejí splňovat požadavky na způsobilost (odborná kvalifikace, znalost a zkušenost) a bezúhonnost (dobrá pověst a čestnost)

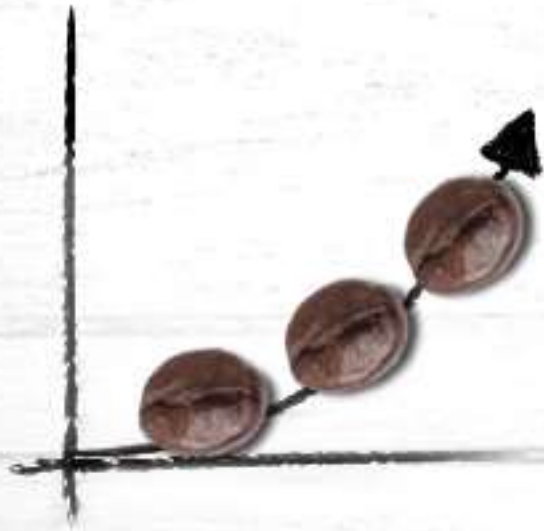
Pilíř III – Vykazování

Pravidelné		Nepravidelné
Roční	Roční/čtvrtletní	Dle potřeby
Kvalitativní a kvantitativní informace: <ul style="list-style-type: none"> • Obchod a výkonnost • Řídící a kontrolní systém • Rizikový profil • Ocenění pro účely solventnosti • Řízení kapitálu 		Kvantitativní: <ul style="list-style-type: none"> • Obchodní aktivity • Aktiva • Vlastní zdroje • Technické rezervy • Analýza variace • Zajištění • SCR a MCR
Informace požadované orgánem dohledu: <ul style="list-style-type: none"> • Výskyt předem definované události • Během šetření s cílem posoudit aktuální situaci 		Informace požadované orgánem dohledu: <ul style="list-style-type: none"> • Výskyt předem definované události • Během šetření s cílem posoudit aktuální situaci
Zpráva o solventnosti a finanční situaci (SFCR)	Pravidelná zpráva orgánům dohledu (RSR)	Vzorové tabulky kvantitativní zprávy (QRTs)
Transparentnost a posílení tržní disciplíny	Informace nevhodné pro veřejnost	Klíčové finanční údaje a údaje o solventnosti
Pro veřejnost	Pro ČNB	Pro ČNB

Informace musejí být relevantní, spolehlivé a srozumitelné, musejí reflektovat povahu, rozsah a komplexnost činnosti dotyčné pojišťovny a musejí být přístupné, úplné ve všech podstatných ohledech, srovnatelné a konzistentní v průběhu času.

EGAP historické statistiky

Za dobu své existence EGAP pojistil export:

35 090 osobních automobilů

1 041 trolejbusů

5 051 autobusů

169 vrtulníků

4 281 nákladních vozů

59 elektráren

1 586 traktorů

75 letadel

24 000 tun pšenice

12,8 tun chmelu

1 418 tun sladu

2 000 hektolitrů piva

8 technologií pro pivovar

45 pekárenských linek

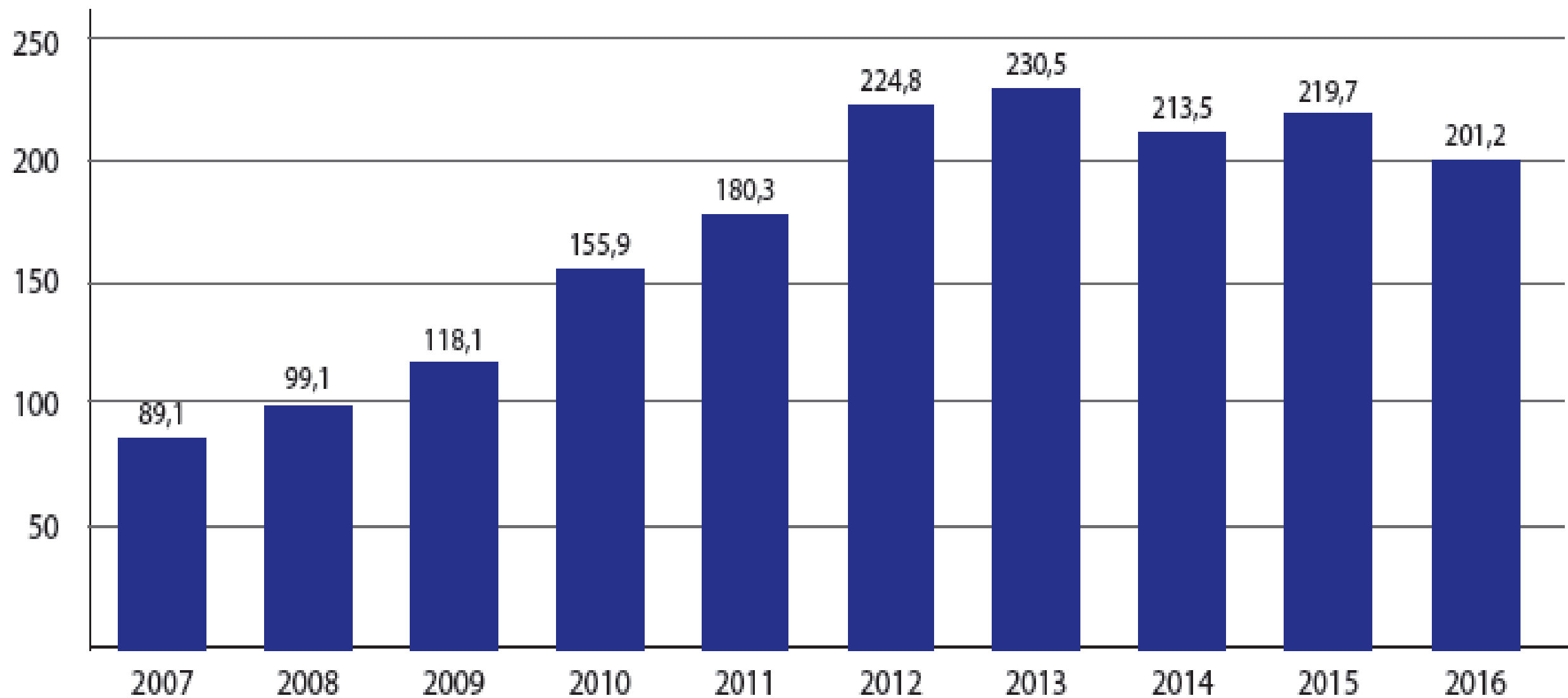
8 farem a zařízení pro chov prasat

8 linek pro sýrárny a mlékárny

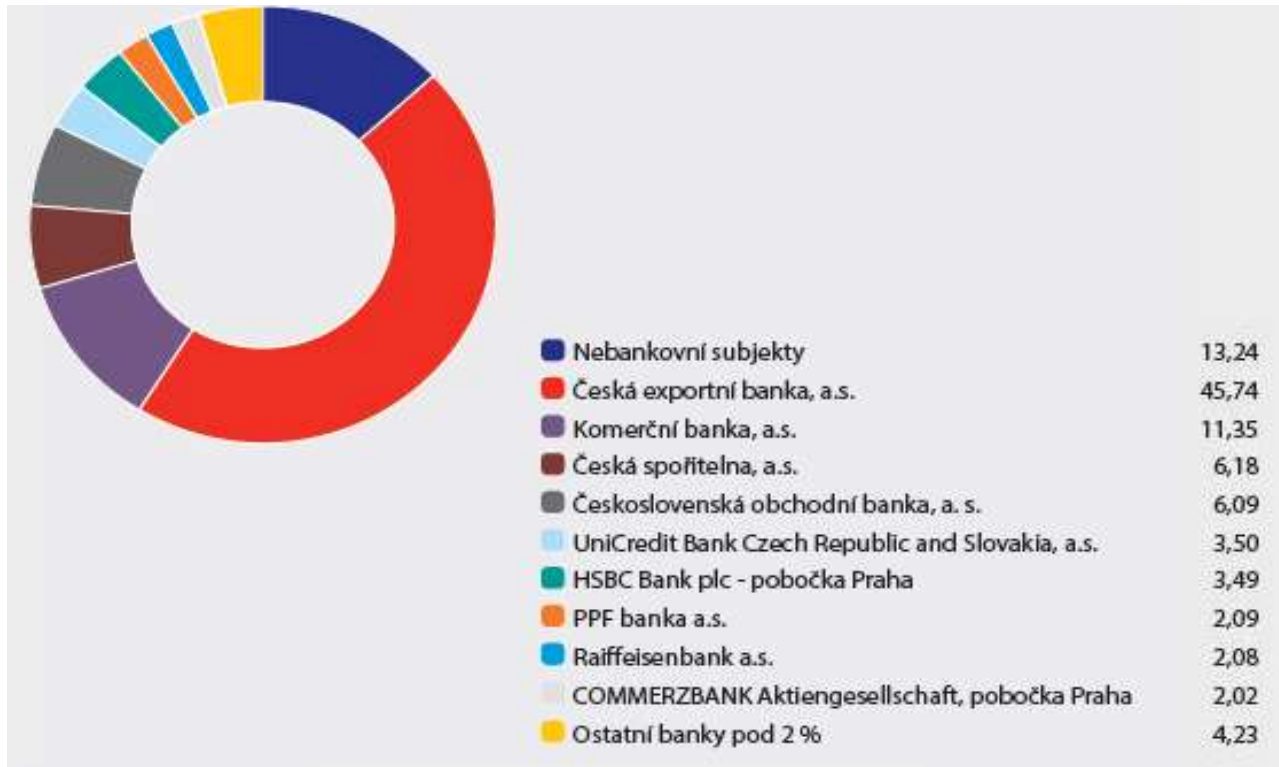
VÝVOJ POJISTNÉ ANGAŽOVANOSTI EGAP (V MLD. KČ)

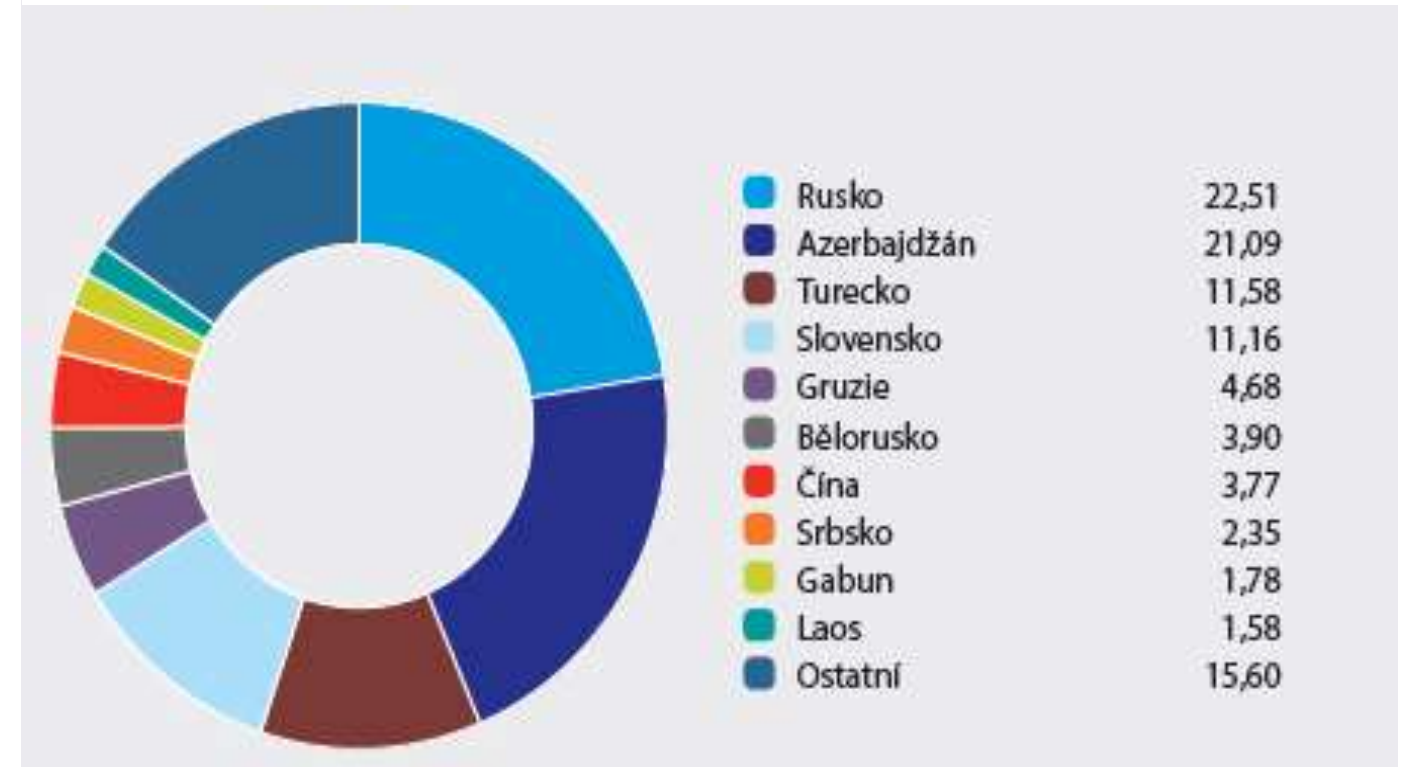
Struktura pojistné angažovanosti

Podíl bank na pojistné angažovanosti k 31.12.2016 (v %)

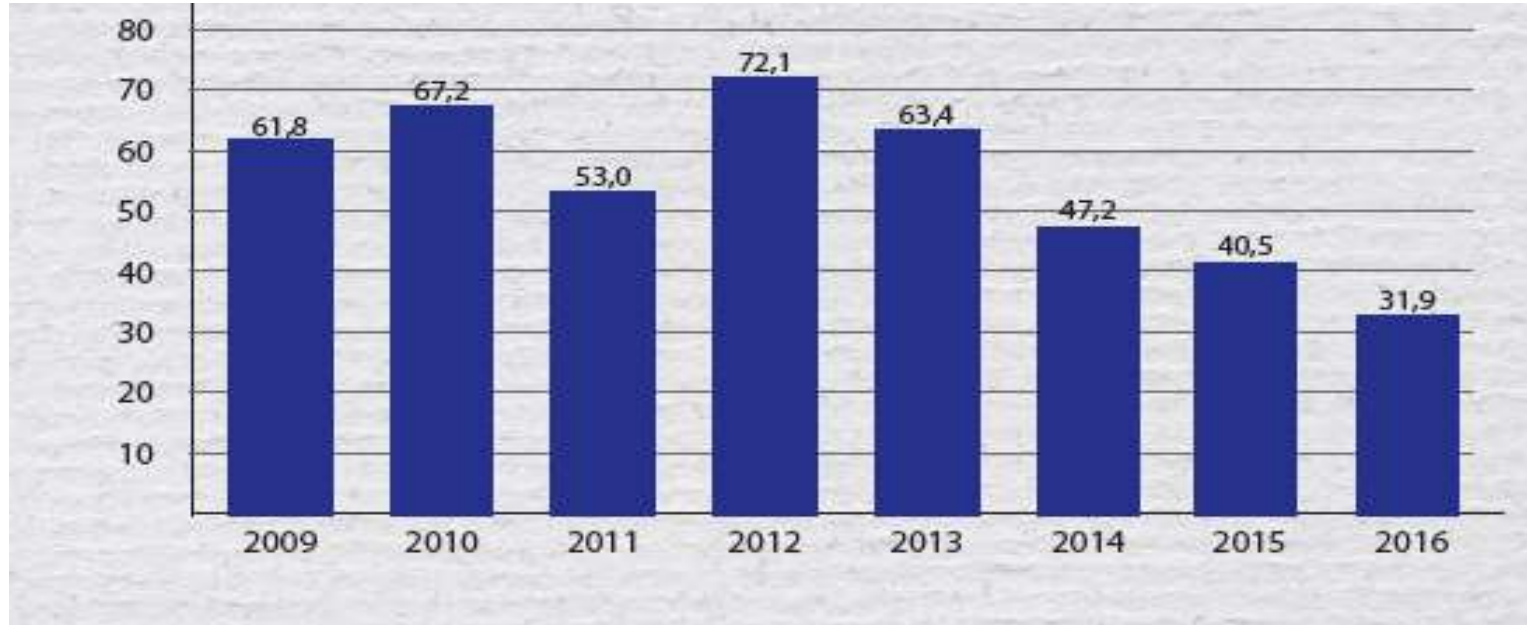
Struktura pojistné angažovanosti k 31.12.2016 (v %)

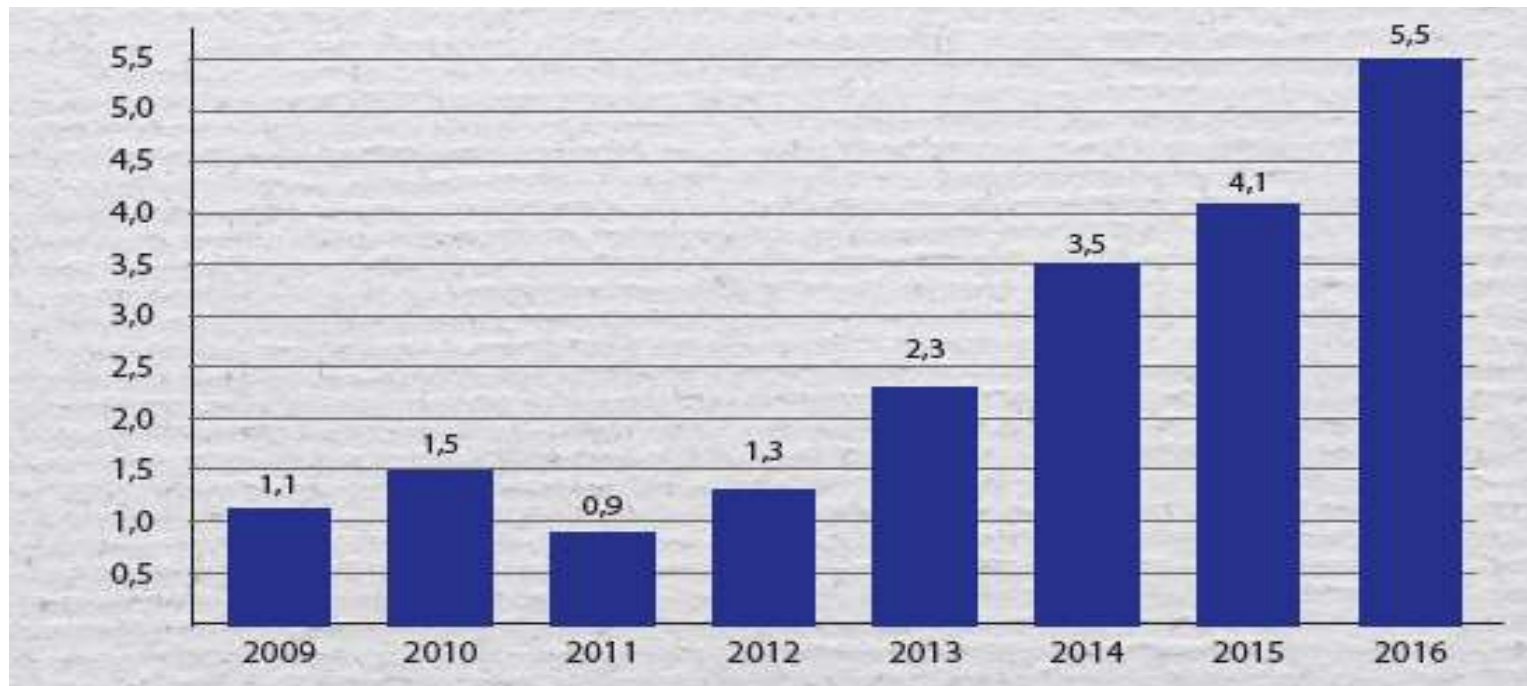
Nové smlouvy a pojistná plnění

Vývoj objemů nově uzavřených pojistných smluv v letech 2009-2016 (v mld. Kč)

Vyplacená pojistná plnění v letech 2009-2016 (v mld. Kč)

Slovenská republika: JE Mochovce, bloky 3 a 4

- EGAP uzavřel různé typy pojistných smluv v celkové hodnotě **20,8 miliardy korun**.
- Kromě ŠKODA JS a Doosan Škoda Power podpořil také Modřany Power, KRÁLOVOPOLSKÁ RIA, ČKD PRAHA DIZ a Chladicí věže Praha.
- *Vývozce:* ŠKODA JS a.s.
- *Banky:* HSBC Bank plc – pobočka Praha + Česká exportní banka, a.s.

Turecko: Nákup a dokončení vodních elektráren

Vývozce: Energo-Pro, a.s.

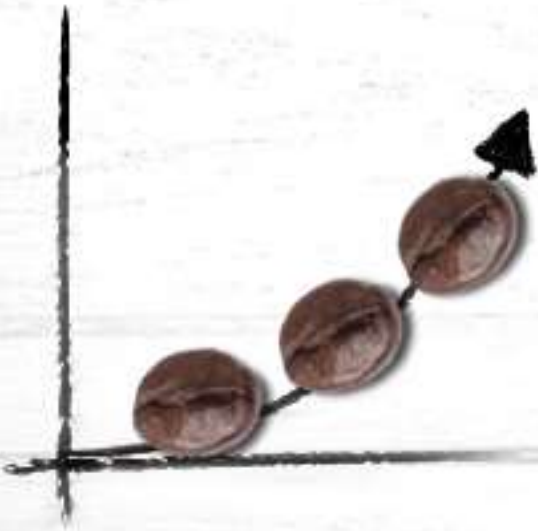
Fin. banka: Česká exportní banka, a.s.

- Společnost ENERGO-PRO koupila celkem 5 vodních elektráren ve třech kaskádách.
- EGAP pojistil investici v hodnotě více než 7 miliard korun.

Elektrárny jsou v plném provozu, instalovaná kapacita 95 MW.

EGAP statistiky v roce 2016

- **V roce 2016 EGAP pojistil nové exportní úvěry, bankovní záruky a investice v zahraničí v souhrnném objemu 31,9 mld. Kč.**
- Pojištěný export mířil do celkem 39 zemí světa.
- EGAP v roce 2016 vybral na předepsaném pojistném 432 mil. Kč.
- Výnosy z finančního portfolia dosáhly hodnoty 280 mil. Kč.
- Přes tyto výsledky EGAP uzavřel rok 2016 s účetní ztrátou –1 247 mil. Kč.
- **Hlavní příčinou tohoto nepříznivého vývoje byla výplata pojistných plnění a tvorba rezerv, především u obchodních případů na Slovensku, Ukrajině, v Rusku a Kazachstánu.**

Nový obchod v roce 2016 dle zemí

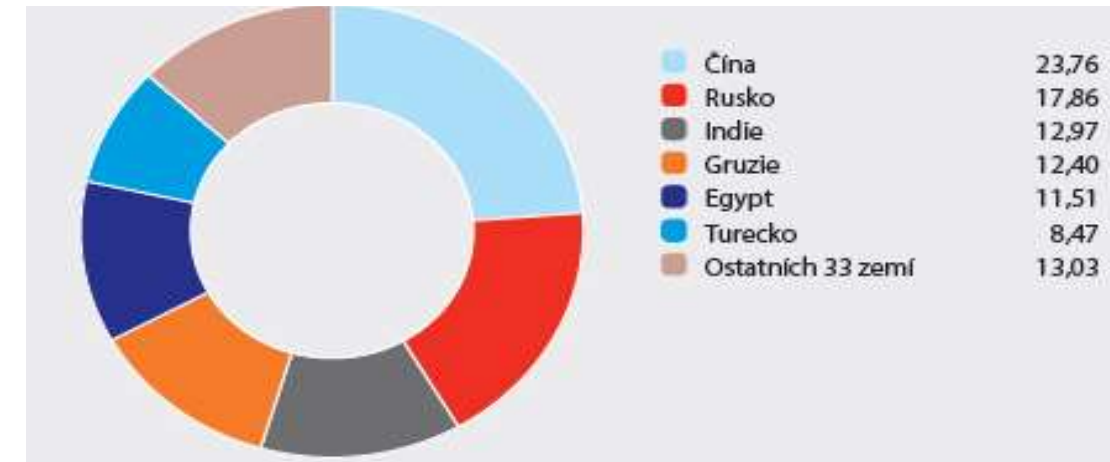

Nový obchod v roce 2016 dle zemí

OBRÁZEK Č. 1 – NOVÝ OBCHOD V ROCE 2016 DLE ZEMÍ

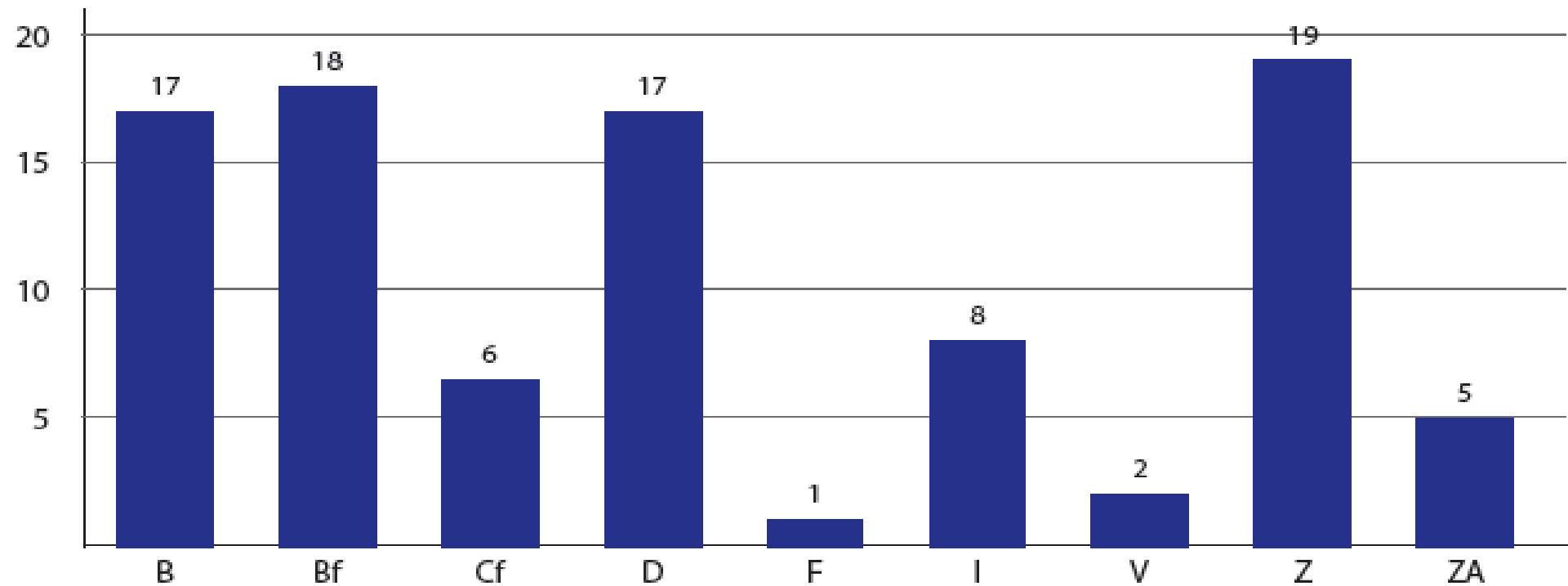
Teritoriální struktura nově uzavřených pojistných smluv v roce 2016 (v %)

Nový obchod v roce 2016 dle produktů

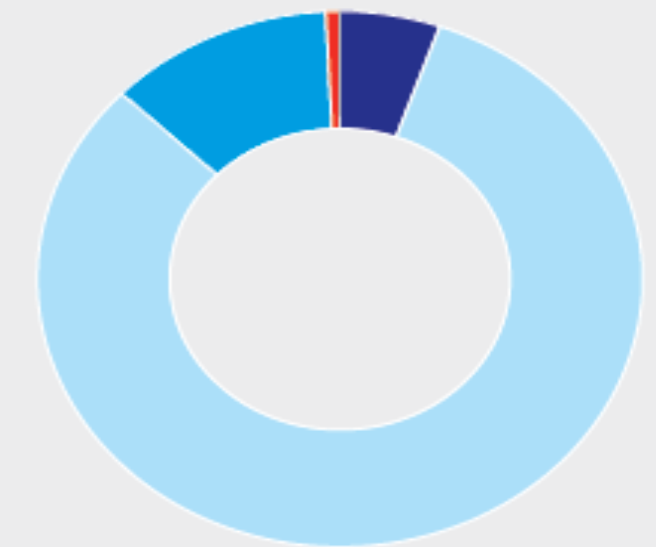

Počet smluv pojistných produktů uzavřených v roce 2016

- B Pojištění krátkodobého vývozního dodavatelského úvěru
- Bf Pojištění bankou financovaného krátkodobého vývozního dodavatelského úvěru
- Cf Pojištění střednědobého a dlouhodobého vývozního dodavatelského úvěru
- D Pojištění vývozního odběratelského úvěru
- F Pojištění předexportního úvěru
- I Pojištění investice
- V Pojištění nemožnosti plnění smlouvy o vývozu
- Z Pojištění bankovních záruk
- ZA Zajištění

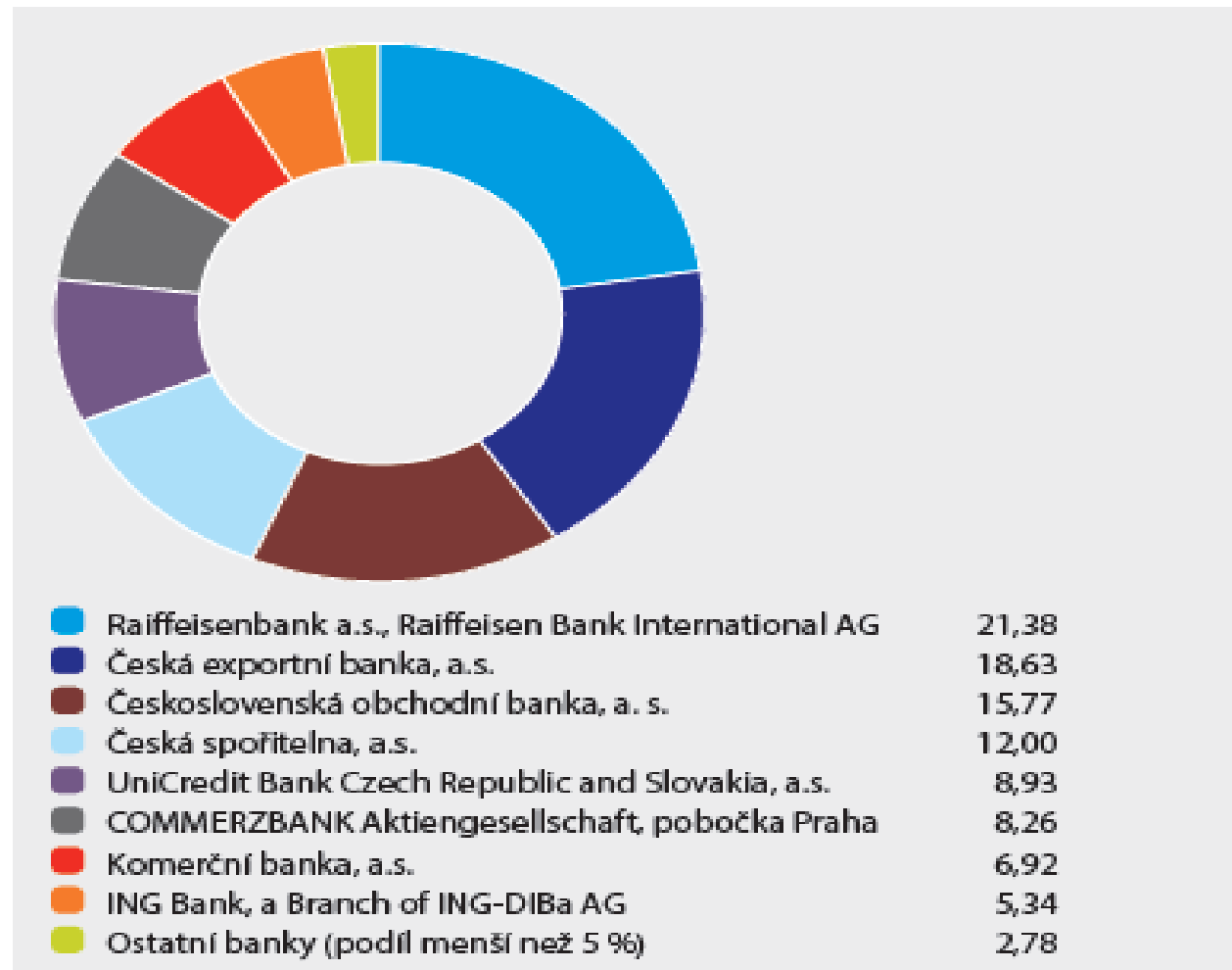
Objem nových pojistných smluv uzavřených v roce 2016 (v %)

- Ostatní exportní úvěry (typy B, Bf, C, Cf, V) (včetně zajištění) 5,36
- Investice českých právnických osob v zahraničí (typ I) 81,83
- Vývozní odběratelské úvěry (typ D) 12,06
- Bankovní záruky (typ Z) 0,73
- Předexportní financování (typ F) 0,02

Podíl bank na bankovních produktech (Bf, Cf, D, F, Z, ZA) nově uzavřených smluv v roce 2016 (v %)

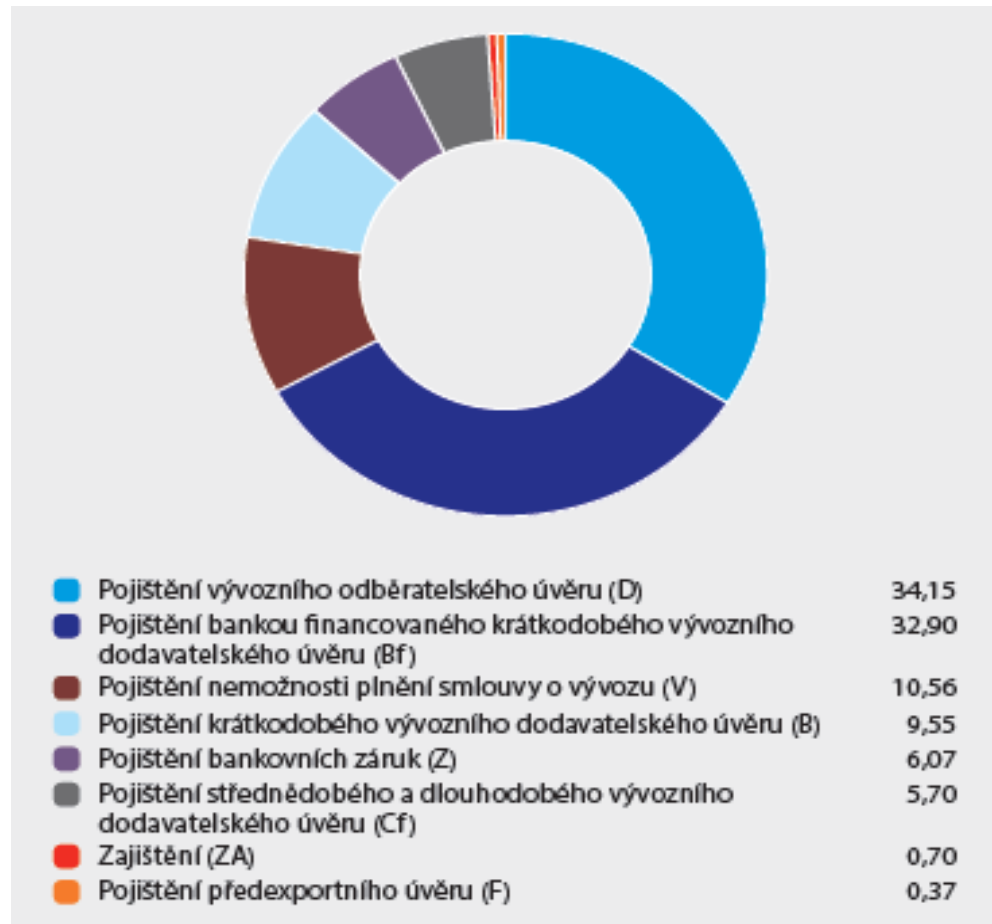

Podpora malých a středních podniků

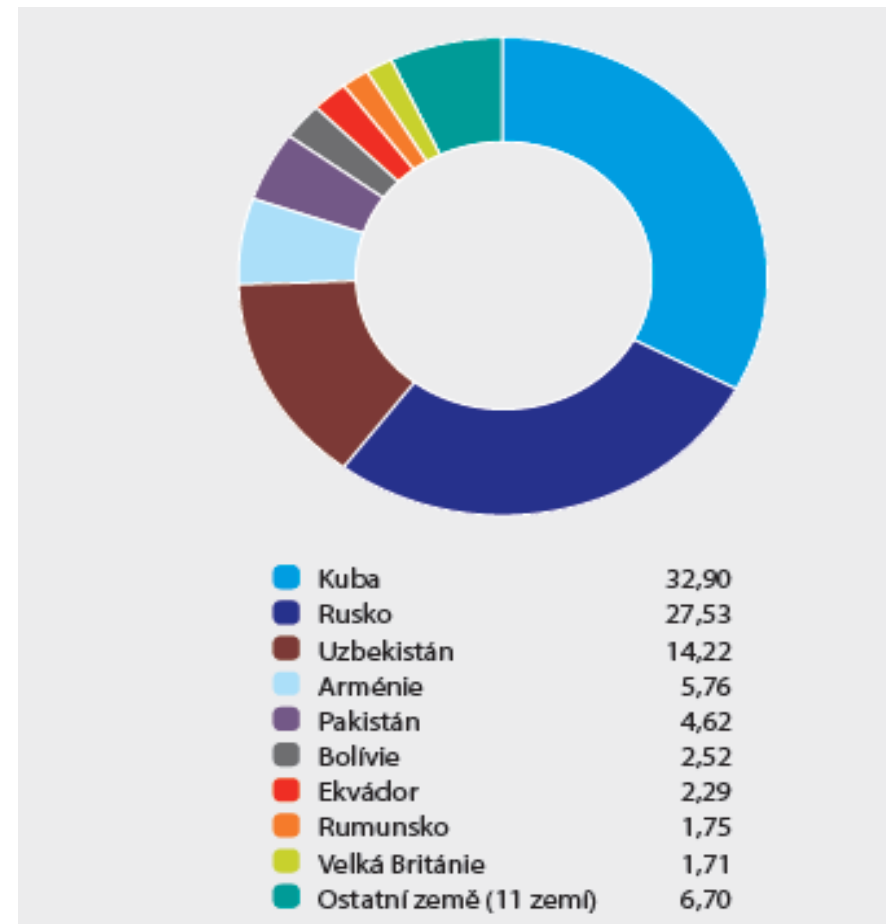

- EGAP pojišťuje obchody již od 100 000 Kč.
- EGAP má zjednodušené postupy při pojišťování MSP.
- **V průběhu roku 2016 bylo takto uzavřeno 51 nových pojistných smluv v úhrnném objemu cca 1,67 mld. Kč.**

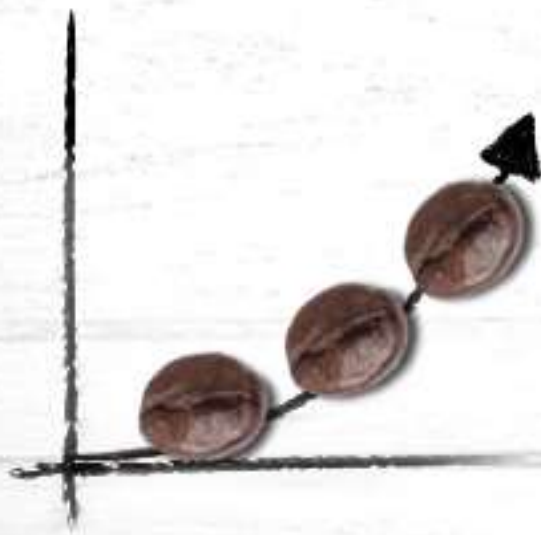
Produktová struktura MSP nově uzavřených smluv v roce 2016 (v %)

Teritoriální struktura MSP nově uzavřených smluv v roce 2016 (v %)

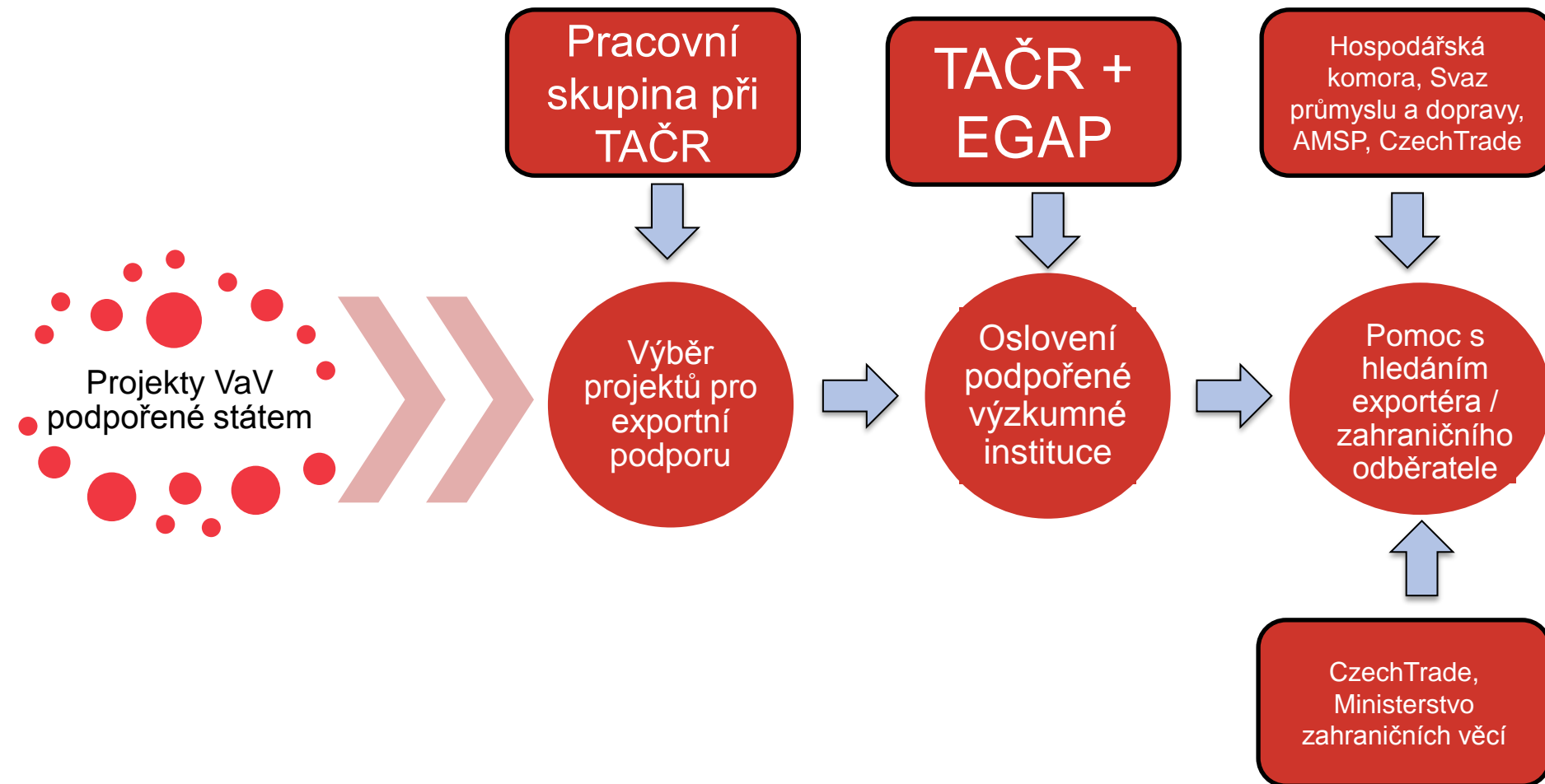

**Podporujeme vývoz výsledků
českého výzkumu**

- Stát ročně vynaloží na podporu VaV cca **30 mld. Kč**
- Aplikovaný výzkum není dostatečně komercializován
- Pilotní projekt:

- **Firma Lešikar**

- Výrobce snímačů do tachografů
- Chyběla certifikace a řešila financování nákladů na výrobu (v řádech jednotek mil. Kč)
- Export s vysokou přidanou hodnotou (jediný výrobce na světě)
- EGAP pojistil předexportní úvěr
- Firma nyní eviduje poptávku za 250 mil. Kč
- První úspěšný projekt podpory exportu VaV ve spolupráci TAČR a EGAP

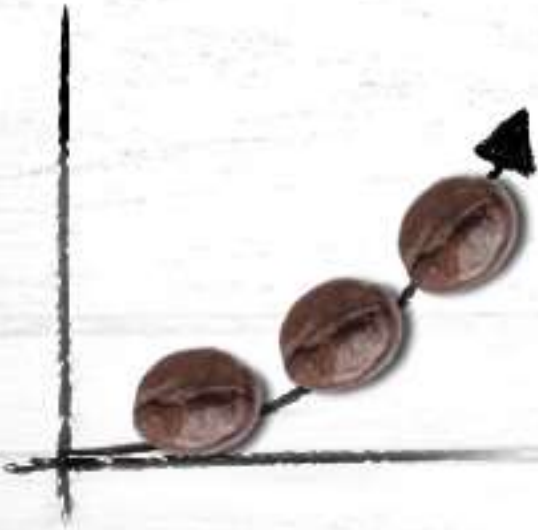
Projekty 2016

Projekt	Řešitel
Unifikovaná řada elektrobusů	SOR Libchavy spol. s r. o.
Implantát pro náhradu meziobratlového disku (obecně implantáty a endoprotézy)	ProSpon, spol. s r.o.
Pístový spalovací motor pro spalování stlačeného zemního plynu	MARAT engineering, s.r.o./VUT Brno
Prototyp filtru s katalytickým a antimikrobiálním účinkem	TU Liberec
Způsob výroby příze obsahující spřadatelná vlákna a polymerní nanovlákná	Holzbecher, spol. s.r.o. barevna a bělidlo Zlích/Technická univerzita v Liberci/ INVAZ s.r.o.
Zařízení pro fotokatalytickou dekontaminaci vod s obsahem organických látek, zejména endokrinních disruptorů	Dekonta, a.s./ Ústav chemických procesů, AVČR

Efektivita podpory exportu (EPE)

Výsledky činnosti EGAP dopadají na celou ekonomiku, nicméně nikdy v historii nebyly přesně měřeny.

Model pro měření EPE byl vyvíjen od roku 2014, letos proběhla jeho revize.

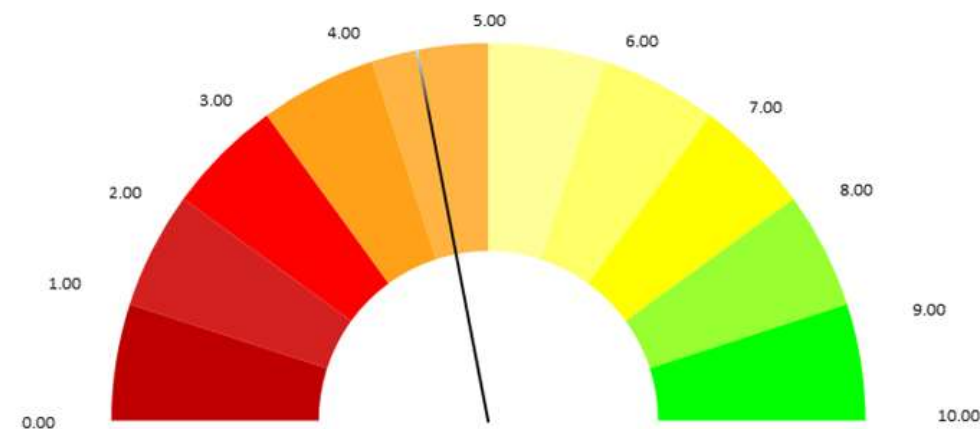
Díky hodnocení efektivnosti může EGAP:

- **posuzovat a konstruovat obchodní případy** individuálně dle jejich efektivity
- **prezentovat akcionáři** výstupy své činnosti
- **prezentovat veřejnosti** benefity pro ekonomiku
- zakomponovat metodiku do **KPI EGAP**
- každoročně **vyhlašovat exportéra s největším EPE** (a dílčí kategorie – pracovní místa, veřejné rozpočty, apod.)
- každoročně **prezentovat veřejnosti výsledky** (uchopitelné hodnoty – pracovní místa, veřejné rozpočty)
- metodika může sloužit jako **podklad pro aktualizaci Exportní strategie**

Ukazatel EPE poměřuje **přínosy do ekonomiky** (čitatel) s **riziky pro EGAP** (jmenovatel); výsledná hodnota je na škále **0** (nejmenší přínosy, nejvyšší rizika) **až 10** (nejvyšší přínosy, nejmenší rizika).

$$\text{EPE} = \frac{\text{přínos do ekonomiky}}{\text{podstupovaná rizika}}$$

Čitateľ (přínosy)

- základem je hodnota českého podílu
- počet vytvořených a udržovaných pracovních míst (+ bonus v případě okresu se zvýšenou nezaměstnaností)
- **přínos do ekonomiky** (včetně dopadů do veřejných rozpočtů)
- **přínos pro diverzifikaci českého exportu**
- **reference pro ČR a exportéra**
- **podpora vyšší přidané hodnoty** (+ bonus, pokud byla výzkumná organizace přímo zapojena v případě)

Jmenovatel (rizika)

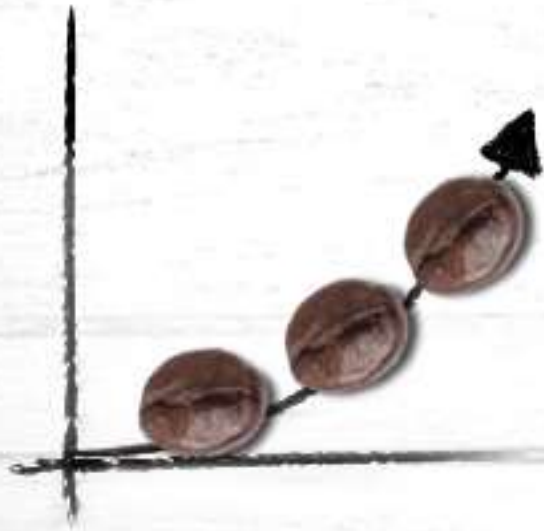
- základem je hodnota celého případu
- **riziko dlužníka** (pravděpodobnost selhání a ztráta při selhání)
- přirážka, pokud případ znamená **dodatečný požadavek na kapitál**
- zohlednění pasivního **zajištění**
- **koncentrace pojistné angažovanosti v dané zemi**

Za rok 2016:

- průměrné EPE podpořeného případu **5,37**
- podpořeno **2 400 pracovních míst**
- (při zohlednění multiplikačních efektů 14 275 pracovních míst)
- dopad do národního důchodu **42 mld. Kč**
- (tedy přibližně 0,7 % HDP)
- dopad do veřejných rozpočtů byl **14 mld. Kč**

EGAP & Mezinárodní vztahy

- EGAP je aktivním členem **Bernské unie pro investiční a úvěrové pojišťovny**
- EGAP je zakládajícím členem pražského klubu Bernské unie (PC) a členem Bernské unie (BU) od roku 1998.
- EGAP patří do malé skupiny 9 ECAs dvojitým členstvím, to znamená současné členství v obou BU a PC.

berneunion

EGAP

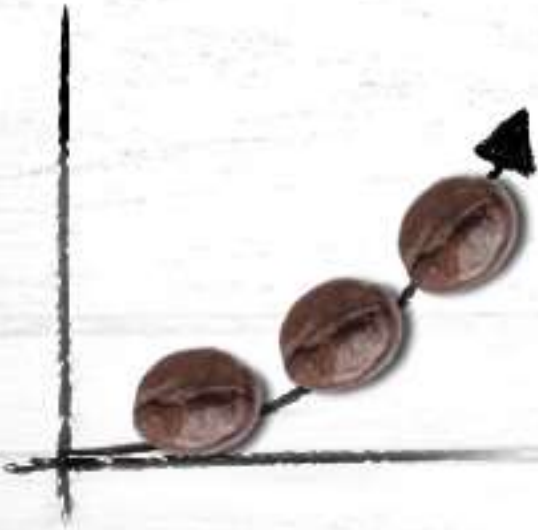

EGAP má uzavřeny **dohody o zajišťování s mnoha ECAs po celém světě**. Jedná se především o:

- • Sinosure (Čína)
- • K-Sure (Jižní Korea)
- • ASHRA (Izrael)
- • ODL (Lucembursko)
- • SERV (Švýcarsko)
- • KUKA (Polsko)
- • MEHIB (Maďarsko)
- • EKN (Švédsko)
- • EKF (Dánsko)
- • GIEK (Norsko)
- • FINNVERA (Finsko)
- • SACE (Itálie)
- • Bpifrance (Francie)
- • EXIMBANKA SR (Slovensko)
- • OeKB (Rakousko)
- • CESCE (Španělsko)
- • Credendo (Belgie)
- • Euler Hermes (gov) (Německo)
- • US EXIM (jednostranné pouze pro obchody v leteckém průmyslu) (USA)

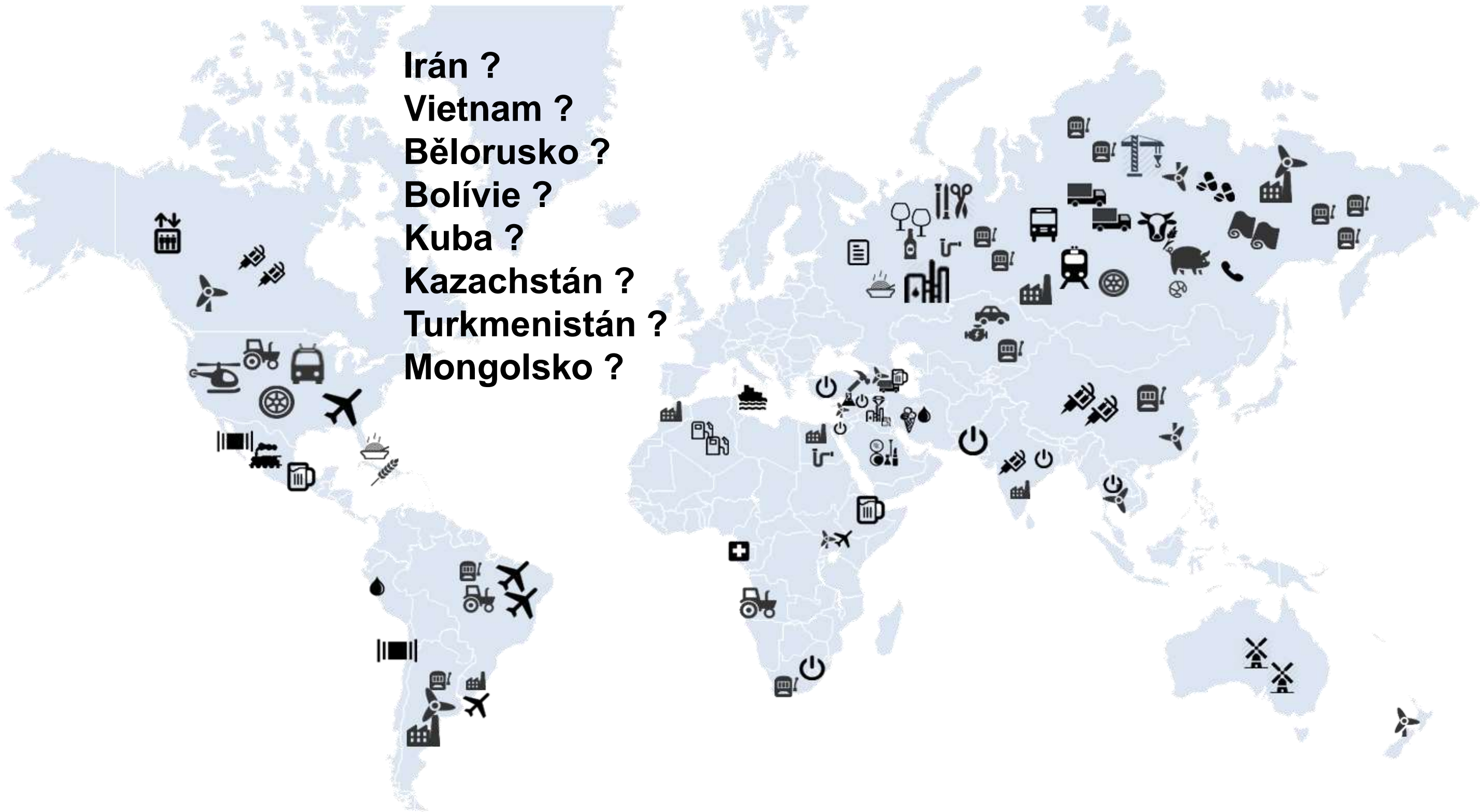

Perspektivní trhy

Perspektivní trhy

Irán ?
Vietnam ?
Bělorusko ?
Bolívie ?
Kuba ?
Kazachstán ?
Turkmenistán ?
Mongolsko ?

Děkuji za pozornost

Ing. David Havlíček, Ph.D.

havlicek@egap.cz

www.egap.cz

